ANNEX 2. DECLARACIÓ AMBIENTAL

DECLARACIÓ AMBIENTAL

LA SEU ACTUAL

La **Memòria Descriptiva** és el primer dels documents que constitueixen l'Auditoria Ambiental Municipal de La Seu d'Urgell. En aquest document es realitza una descripció detallada dels principals aspectes ambientals, econòmics i socials del municipi a l'actualitat amb l'objectiu d'identificar-ne els principals punts forts i febles mitjançat una **Diagnosi Ambiental** (Document segon de l'Auditoria).

Un cop la diagnosi es troba inicialment desenvolupada, se sotmet al procés de **Participació Ciutadana** que l'enriqueix en el seu contingut i la seva perspectiva. Aquesta participació constitueix el document tercer. Finalment es realitzarà una proposta de **Pla d'Acció Ambiental** (Document quart) en què es plantejaran accions concretes dirigides a esdevenir **l'Agenda 21 Local de la Seu**.

La Seu d'Urgell es troba ubicada a la comarca de l'Alt Urgell, al Nord del país. Llinda al nord amb Andorra i la comarca de la Baixa Cerdanya, a l'est amb les comarques del Berguedà i el Solsonès, al sud amb la comarca de la Noguera i a l'oest amb les comarques del Pallars Jussà i el Pallars Sobirà. La seva superfície és de 1.447 km^2.

La comarca de l'Alt Urgell es troba situada al bell mig de l'Alt Pirineu, a la vall del Segre, que en forma l'eix, i que al sector de la seva capital, la Seu d'Urgell, s'obre en una espaiosa esplanada de muntanya on conflueixen les principals vies de penetració als Pirineus i la fan un important nus de comunicacions vers el Principat d'Andorra, La Cerdanya, el Pallars Sobirà i la Noguera.

És una de les comarques amb més varietat paisatgística: cada vall és diferent de les altres, amb les seves pròpies característiques, la seva particular fisonomia. El clima extremadament rigorós a l'hivern i suau a l'estiu, en caracteritza la manera de ser i de viure dels seus habitants amb un marc natural incomparable.
Amb els seus 20.936 habitants (any 2005), l'Alt Urgell és una de les comarques de Catalunya amb menor densitat de població: 14,5 habitants per km^2. La població es troba distribuïda en els 126 nuclis que encara es mantenen habitats, si bé més del 55% (12.317 l'any 2005) es concentra a la capital de la comarca, la Seu d'Urgell.

El terme municipal de la Seu es troba al terç nord de la comarca, amb una extensió de 15,5 km^2, fet que representa un **1,1% del total comarcal**. Així, la densitat de població al municipi és de 797,2 hab/km^2. Aquesta xifra mostra l'important pes demogràfic del La Seu a la comarca, que limita amb els termes municipals de Les Valls de Valira, Estamariu, Alàs i Cerc, Ribera d'Urgellet i Montferrer i Castellbó, tal i com es mostra a la següent figura.

L'acció del govern municipal de La Seu s'estructura en tres àrees amb sengles tinents d'alcaldes en cadascuna d'elles:

- Àrea d'Hisenda, Governació, Promoció Econòmica i Serveis Socials (Jesús Fierro).

- Àrea d'Urbanisme, obres, serveis municipals, mobilitat i medi ambient (Jordi Brescó).

- Àrea de Cultura, Ensenyament, esports, joventut, acció cívica i festes (Lluís Biosca).

Cadascuna d'aquestes àrees es desglossa en diversos departaments. Concretament, l'*Àrea d'Urbanisme, Obres, Serveis Municipal, Mobilitat i Medi Ambient* es desglossa en 6 departaments:

- Departament d'Obres i Cementiri (Jordi Brescó)
- Departament d'Aigua Jordi Brescó)
- Departament d'Enllumenat (Jordi Brescó)
- Departament de Parcs i Jardins (Teresa Casassas)
- Departament de Neteja Viària (Jordi Brescó)
- Departament de Medi Ambient (Jordi Brescó)

Tant el departament de neteja viària com el de Medi Ambient estan gestionats pel mateix càrrec polític (Jordi Brescó) i tècnic (Jordi Vilaró), cosa que facilita una gestió harmònica i conjunta tant a nivell polític com tècnic. El departament de Medi Ambient disposa, a més, d'una altra persona tècnica contractada (Ester Canturri).

Cal valorar positivament que tots els altres departaments de l'*Àrea d'Urbanisme, Obres, Serveis municipals, Mobilitat i Medi Ambient* i que tenen una vinculació amb la política ambiental de la Seu, estan subjectes a un sol criteri polític (Jordi Brescó), ja que el tinent d'alcalde n'és el coordinador general. Això sí, llevat dels departaments de Neteja Viària i Medi Ambient, que es concreten amb el mateix tècnic, els 4 departaments restants tenen sengles tècnics diferents.

També s'ha de destacar que aquesta connexió política en la figura del tinent d'alcalde (Jordi Brescó) dels 6 departaments hauria d'afavorir la transversalitat en la presa de decisions i la visió conjunta de la gestió d'aquestes àrees de govern que directament o indirecta estan vinculades al medi ambient de La Seu.

L'única excepció a aquesta regla transversal positiva és el *Departament de Parcs i Jardins,* que depèn de la gestió política de la Teresa Casassas i resta exclòs de la gestió política directa de'n Jordi Brescó, però no indirecta, ja que n'és el titular de l'àrea on aquest departament s'hi insereix.

Mediambientalment parlant, la qualitat de l'aire és sens dubte un dels principals problemes del medi ambient a escala mundial i, sovint, també ho és a escala regional i/o local. Tanmateix, llevat d'aquells episodis aguts de contaminació en què les persones detecten els efectes pernicioses en llur salut (mal de cap, irritacions, etc.), la contaminació atmosfèrica és sovint oblidada per les prioritats i percepcions de la societat.

La gravetat de la situació atmosfèrica mundial rau en el fet que l'increment de diòxid de carboni tingui un efecte en l'increment de les temperatures al planeta, efecte anomenat "hivernacle". A escala local i regional, però, més enllà de l'efecte hivernacle, hi ha d'altres contaminants que poden esdevenir perniciosos per a la població, per als

ecosistemes naturals i per a les construccions. Aquests contaminants tenen el seu origen bàsicament en les activitats següents:

- Activitats mòbils de combustió de combustibles fòssils: cotxes, motos, autobusos, etc.
- Activitats fixes que empren combustibles fòssils: calderes, forns, cuines, calefaccions, etc.
- Activitats industrials: a més dels contaminants derivats d'emprar combustibles fòssils, emeten una multiplicitat de substàncies contaminants específiques de cada activitat (siderúrgia, incineració, centrals tèrmiques, etc.)
- Activitats extractives (graveres, pedreres, etc.): poden emetre al medi atmosfèric gran quantitat de partícules de mida diferent i variada.
- Activitats agro-ramaderes: per exemple la sega i recol·lecció de gramínies pot comportar l'alliberament al medi de quantitats ingents de partícules de mida variada. Les fermentacions de fems a gran escala també alliberen productes perniciosos com el metà.

La Seu d'Urgell no disposa de cap estació fixa de la Xarxa de Vigilància i Protecció de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) de la Generalitat de Catalunya. Les estacions més properes són les que mesuren ozó i pluja àcida a Sort i Bellver de Cerdanya. L'any 1992, el municipi rebé la visita durant un mes de l'estiu d'una Unitat Mòbil de la XVPCA.

Pel que fa a l'aigua, fins la primera meitat del s. XX, la població de la Seu d'Urgell ha disposat d'un doble sistema d'abastament d'aigua superficial i subterrània. La majoria de població bevia aigua del riu Valira a través del Rec del Molí mentre que la resta de població bevia aigua d'un pou de la plana al·luvial del Segre (vora el camí Ral) que es complementava amb aigua de les fonts.

Al voltant de l'any 1950 l'abastament es reforçà amb la construcció d'un dipòsit municipal de 1.200 m^3 i amb un nou pou de captació de l'aigua de l'aqüífer proper al Segre. Amb el temps, l'aigua procedent del Valira es fou desconnectant a causa de l'increment de la contaminació del riu i el consegüent risc sanitari. L'aigua del Valira fou substituïda per la del Segre. Durant els anys 1960 entraren a la xarxa d'abastament alguns nuclis perifèrics pertanyents al municipi d'Anserall, conegut avui amb el nom de Valls de Valira.

Amb l'adveniment dels primers ajuntaments democràtics, s'acceptà que l'abastament era insuficient i, per aquesta raó, a principis dels anys 1980 es construïren dos nou pous en terrenys propers al polisportiu municipal (Costa-Correus), alhora que s'incrementava la capacitat d'emmagatzematge gràcies a la construcció d'un nou dipòsit cilíndric de 1.700 m^3 de capacitat. Al llarg dels anys següents també es connectà a la xarxa el nucli de Castellciutat (d'uns 900 hab.), constituint un nou factor d'increment de la demanda.

Durant els anys 1990, els problemes de subministrament d'aigua de la Seu motivaren que el govern municipal demanés ajut a l'antiga Junta d'Aigües del govern català. D'aquesta forma es canviaren les bombes, es féu recrèixer 50 cm el dipòsit antic i es prospectà sense èxit la construcció d'un nou pou. Paral·lelament, l'any 1994 s'inaugurà un polígon industrial de 14 Ha que constituí un nou factor d'increment de la demanda d'aigua.

Pel que fa als residus municipals, el **1982** amb la inauguració de l'abocador de Benavarre es va crear la **Mancomunitat d'Escombraries de l'Urgellet** (a partir d'ara la Mancomunitat), organisme encarregat de la gestió de residus municipals al sector septentrional de la comarca de l'Alt Urgell.

Esglaonadament, la Mancomunitat ha anat incorporant els canvis legislatius en el model de recollida i canvi d'hàbits dels ciutadans: instal·lació de contenidors de vidre (1982), de paper-cartró (1992), d'envasos lleugers (1998), inauguració de la Planta de Transferència (2001) per envasos lleugers, Deixalleria (1999), instal·lació de contenidors de fracció orgànica (2001), inauguració de la Planta de Compostatge (2001), ampliacions successives de l'Abocador de Residus Municipals (1982-1994-2005) , creació d'un abocador específic per a runes de construcció (1996), inauguració de la planta de tractament de lixiviats i tot allò que arribi en el futur per a millorar la gestió dels residus municipals.

La funció principal de la Mancomunitat és la **recollida**, **transport** i **tractament** dels residus municipals així com també el foment d'actituds més respectuoses amb el model de recollida sostenible.

La mancomunitat inclou un total de **55 nuclis de població**, molts d'ells situats a zones d'alta muntanya, escassament poblats i allunyats els uns dels altres. Aquesta característica comporta uns costos de recollida i transport molt elevats. Això no obstant, malgrat aquesta baixíssima densitat poblacional, el gran quilometratge que comporta la recollida de les diverses fraccions de residus, el gran nombre de contenidors per a la recollida selectiva de materials, les famílies dels municipis de la Mancomunitat tenen una **taxa anual de solament 69 €**. A La Seu, la taxa es desglossa en **tres pagues quatrimestrals**, conjuntament amb el rebut de l'aigua. A la resta de municipis però es cobra en un únic rebut anual.

Cal tenir ben present que algunes de les instal·lacions que gestiona la Mancomunitat estan pensades per un àmbit territorial més ampli. Concretament, el Dipòsit de Residus Municipals de Benavarre serà per a tota comarca de l'Alt Urgell i la Planta de Compostatge és ja per a l'Alt Urgell i per a la Cerdanya. L'objectiu prioritari de la Mancomunitat és incrementar la fracció amb destí reciclatge i així, disminuir la fracció amb tractament finalista (=resta). Per tal d'assolir aquest objectiu és una de les primeres comarques on s'ha desplegat completament el model de residus aprovat per l'Agència de Residus.

El nucli urbà de la Seu es troba a la plana al·luvial dels rius Segre i Valira. Al seu voltant s'estén una plana molt humanitzada que ha suplantat les forests primigènies per conreus, els quals han anat adaptant-se en resposta als canvis socioeconòmics de la zona i a la conversió de les zones de secà en regadiu. Boscos de ribera a banda, és als voltants de les muntanyes properes i menys alterades per l'home on es concentra el bosc, entre pastures i conreus abandonats que ja han encetat les vies de la successió ecològica per a retornar a l'estat primigeni forestal. Boscos, pastures i conreus de secà i regadiu conformen el mosaic paisatgístic del territori de la Seu, solcat per diversos torrents però vertebrat pel pas del Valira i el Segre, rius curulls de vida que alberguen una munió d'espècies animals i vegetals a les seves ribes i sota l'aigua.

Quant a usos del sòl, a la Seu dominen els conreus -amb més de la meitat d'ocupació del sòl-, seguit pel bosc –prop d'un 30%-, del terreny improductiu i dels matollars i prats. Això contrasta amb l'ocupació del sòl a la comarca on el bosc, els prats i els matollars representen el 80% del territori. Els conreus, en canvi, a escala comarcal representen sols el 12,08%. Sens dubte el fet que el conreu de la terra s'hagi reduït bàsicament a les planes al·luvials i que aquestes ocupin un percentatge notable del municipi, fan que la Seu tingui un percentatge de sòl conreat molt per sobre del promig comarcal.

Respecte a la qualitat acústica, hom parla de soroll per a referir-se al conjunt de sons que provoquen una determinada molèstia a les persones, o sia, una sensació desagradable que no va lligada tant al nivell sonor com al tipus font emissor, ja sigui natural o antropogènica. Així, sons naturals de nivell acústic elevat són sovint percebuts com més agradables que sons d'origen antropogènic de nivell més baix. Així doncs, té un component subjectiu, lligat a la persona i a la sensibilitat de cada individu.

Tanmateix, l'exposició continuada a certs nivells sonors provoca indefectiblement efectes perniciosos sobre la salut de les persones, tant des del punt de vista psicològic com fisiològic. En el vessant psicològic, l'exposició continuada a determinats nivells acústics elevats pot provocar estrès, alteració de la son i irritabilitat. Fisiològicament, pot comportar increments de la pressió sanguínia i de la freqüència respiratòria, vertigen i, fins i tot, pèrdua de la capacitat auditiva. Consegüentment, cal considerar el soroll com un vector ambiental generador del que s'anomena contaminació acústica. Per tot plegat, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) aconsella que el soroll exterior diürn sigui inferior als 55 dBA i el nocturn a 44 dBA.

Amb tota aquesta problemàtica i després d'anys de disposicions legals sectorialitzades i segregades (soroll industrial, ordenances urbanes per a soroll, etc.), el govern català va promulgar finalment la Llei de Protecció contra la Contaminació Acústica (Llei 16/2002) que aplega i harmonitza en un sol cos legal tot allò referent a aquesta contaminació. Així, la Llei emplaça els ajuntaments (segons els nivells emissors, els nuclis urbans i les zones de medi natural) a elaborar un mapa de capacitat acústica on es determinin els objectius de qualitat de l'ambient sonor.

Pel que fa a les incidències al municipi, segons informació proporcionada pels serveis tècnics de l'Ajuntament, ja fa uns quants anys que hi ha queixes per les emissions de partícules i olors de la SCL Cadí. Per aquest motiu, l'any 2000 l'Ajuntament s'adreçà al *Cap del Servei de Vigilància i Control de l'Aire* del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu de demanar ajut i emplaçar a fer una analítica per tal de verificar els motius de les queixes per les emissions atmosfèriques esmentades. El dia 8 de març del 2001, els tècnics d'aquest servei feren una inspecció a la SCL. Cadí. L'informe resultant el trameteren a l'Ajuntament el 9 de maig del 2001.

Pel que fa a les incidències per la producció d'aigües residuals industrials, a més dels abocaments procedents de les llars (abocaments de caràcter domèstic) i les activitats amb abocaments assimilables al tipus domèstic, tota activitat que desitgi abocar les seves aigües residuals a la xarxa de clavegueram o a una llera pública ha de sol·licitar el corresponent permís a l'administració competent. En aquest cas es tracta de la Confederació Hidrogràfica de l'EBRE (CHE).

Amb consulta realitzada a la CHE en aquest sentit es constata que només hi ha 1 activitat al municipi registrada amb permís d'abocament a llera, concretament la SCL Cadí. Des d'aquesta perspectiva, cal entendre que qualsevol altra activitat que actualment aboqui les seves aigües a llera pública no disposa del corresponent permís. Tanmateix, això no és necessàriament així, ja que a Catalunya l'aplicació de la Llei 3/1998 de la IIAA obliga a les activitats a declarar els seus abocaments en el moment de la legalització o de adequació a la dita normativa. En aquest sentit, l'Ajuntament, que és l'administració que finalment atorga la llicència segona la Llei, sol·licita l'informe preceptiu a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), que és l'administració que tramita tots els casos d'abocament a Catalunya vinculats a la 3/1998. Mitjançant consulta realitzada a l'ACA, únicament dues activitats a la Seu han hagut de menester els informes de l'ACA per a la seva adequació a la dita normativa, tot i que no s'ha pogut obtenir les dades identificatives de les mateixes tot emparant-se en la Llei de protecció de dades.

Respecte l trànsit de vehicles, durant el període 1986-2001 s'ha produït un increment de la mobilitat registrada al municipi, concretament un 35,8%. Això suposa un increment promitjat anual del 2,4%.

Un element molt destacable en aquest sentit ve donat per la gran preponderància dels desplaçaments interns (aquells que es realitzen dins del terme municipals), superior al 60% però amb una tendència sostinguda a reducció des del punt de vista percentual, encara que s'incrementi de forma absoluta.

Aquest increment en la mobilitat ha estat generalitzat arreu del país durant el mateix període i es troba molt vinculat a l'increment de la renda per càpita, que facilita l'adquisició de vehicles i en fomenta l'ús.

PROPOSTA DEL PLA D'ACCIÓ

El present document és un resum de la proposta de Pla d'Acció Ambiental que recull tot un seguit d'actuacions i projectes, agrupats en programes i línies estratègiques, que tenen com a objectiu millorar la qualitat ambiental de la Seu d'Urgell, així com encaminar el planejament urbanístic i la gestió consistorial del municipi cap a la sostenibilitat.

Aquest document ha estat elaborat a partir de l'estudi i diagnosi de la situació ambiental actual del municipi, fet que ha permès avaluar el seu estat de conservació, detectar-ne les seves problemàtiques i mancances i observar les tendències i conseqüències de l'actual gestió municipal. Moltes de les actuacions proposades han estat consensuades amb els serveis tècnics municipals, els quals, al mateix temps, també han fet aportacions. Paral·lelament s'hi recullen les propostes identificades durant del procés de participació ciutadana.

El Pla d'Acció Ambiental (PAA) és l'eina imprescindible per tal que els municipis dissenyin les estratègies locals que permetin fer de la sostenibilitat un dels eixos fonamentals de la seva actuació política. Segons es defineix a La Carta d'Aalborg, la concreció als ajuntaments de l'agenda 21 Local s'ha de fer a partir de la implantació de Plans d'Acció Ambientals que siguin específics des del punt de vista tècnic, viables econòmicament i estiguin, sobretot, recolzats per la majoria de la població.

En aquest sentit, el desenvolupament del Pla de Participació a la present auditoria ha permès apropar el PAA a la resolució d'inquietuds de la població del municipi, així com la inclusió de suggeriments aportats en les diferents sessions tècniques i sessions de participació que s'han portat a terme.

Així, l'objectiu principal del present PAA és donar peu a l'elaboració de l'Agenda 21 local. L'escenari de treball es considera iniciat durant el procés d'auditoria amb el Pla de Participació, escenari al qual cal donar continuïtat i maduresa per permetre el desenvolupament de l'Agenda 21 local.
L'agenda 21 neix a la cimera de Rio l'any 1992, després d'un intens debat i negociacions entre els governs i amb les aportacions de les organitzacions no governamentals i es pot dir que és un pla d'acció per al nou segle que hem començat. És un document que recull estratègies i mesures integrades per garantir el desenvolupament sostenible, considerant aspectes socials, econòmics i mediambientals.

Aquest document emmarca el procés cap a la sostenibilitat com un procés a escala global que implica les instàncies internacionals, nacionals, regionals i locals, així com els ciutadans.

La **Cimera de la Terra** (Rio 1992), Reconeixent la naturalesa integral i independent de la Terra, les nacions participants a la Cimera de la Terra a Rio de Janeiro adoptaren tota una sèrie de principis per tal d'orientar el desenvolupament futur. Aquests principis defineixen els drets de les persones a desenvolupar-se i les responsabilitats per protegir l'entorn comú. S'esbossen idees a partir de la declaració d'Estocolm quan va tenir lloc la Conferència de les Nacions Unides sobre el Medi Ambient Humà el 1972.

La **Declaració de Rio** manifesta així que l'únic camí existent per enllestir un progrés econòmic a llarg termini és relacionar-lo amb la protecció ambiental. Això només serà possible si les nacions estableixen una solidaritat global, nova i igualitària que involucri els governs, la seva gent i els sectors claus de la societat. Totes han de construir tractats internacionals per tal de salvaguardar la integritat de l'entorn mundial i del sistema de progrés.

Els principis de Rio inclouen les següents idees:

1. Les persones tenen dret a una vida sana i productiva en harmonia amb la natura.

2. El progrés d'avui no ha d'impedir el desenvolupament i la satisfacció de les necessitats ambientals de les generacions presents i futures.

3. Les nacions tenen el dret sobirà d'explotar els seus recursos naturals, sempre i quan no perjudiquin més enllà de les seves fronteres.

4. Les nacions han d'establir lleis internacionals per regular el lliurament de compensacions econòmiques en cas de causar perjudicis per activitats realitzades sota el seu control més enllà de les seves fronteres.

5. Les nacions hauran d'actuar amb precaució quan s'acostin al medi ambient. Quan existeixin indicis d'un perjudici greu o irreversible, la incertesa científica no podrà

utilitzar-se per ajornar l'aplicació de mitjans costosos però efectius que evitin la degradació del medi ambient.

6. Per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, la protecció mediambiental ha de constituir una part integral del procés de desenvolupament i no pot ser considerada com a un element aïllat.

7. L'eradicació de la pobresa i de les diferències en el nivell de vida a les diverses parts del món són essencials per assolir un progrés sostenible i satisfer els necessitats de la majoria.

8. Les Nacions hauran de cooperar per conservar, protegir i restablir la salut de l'ecosistema terrestre. Els països industrialitzats reconeixen les responsabilitats que han d'assumir en la recerca internacional del progrés sostenible i satisfer les necessitats de la majoria.

9. Les Nacions han de reduir i suprimir els esquemes de producció i de consum que siguin insostenibles i promoure polítiques demogràfiques adequades.

10. Els afers ambientals es resolen millor amb la participació pública, mitjançant una informació a l'abast de tothom.

Aquestes idees s'inclouen en els següents capítols:

El món pròsper: Revitalització del desenvolupament amb criteris sostenibles. Polítiques internacionals per accelerar el desenvolupament sostenible en els països en desenvolupament i polítiques nacionals relacionades. Integració del medi ambient i el desenvolupament en el procés de presa de decisions.

El món just: Una vida sostenible. Lluita contra la pobresa. Canvis en el model de consum. Dinàmica demogràfica i sostenibilitat. Sanitat.

El món habitable: Nuclis de població. Desenvolupament sostenible dels nuclis de població. Abastament d'aigua a les ciutats. Gestió ambientalment neta de residus sòlids. Contaminació i sanitat urbanes.

El món fèrtil: Utilització eficient dels recursos. Planificació i gestió dels recursos de la terra. Recursos d'aigua dolça. Recursos energètics. Agricultura i desenvolupament rural sostenible. Desenvolupament forestal sostenible. Gestió dels ecosistemes fràgils. Lluita contra la desertificació i la sequera. Desenvolupament sostenible de les zones muntanyoses. Desenvolupament sostenible d'àrees costaneres. Desenvolupament sostenible de les illes. Conservació de la diversitat biològica. Gestió ambientalment racional de la biotecnologia.

El món compartit: Recursos globals i regionals. Protecció de l'atmosfera. Protecció d'oceans i mars. Utilització sostenible dels recursos marins vius.

El món net: Gestió de productes químics i residus. Gestió ambientalment neta dels productes químics tòxics. Gestió ambientalment neta dels residus perillosos. Gestió ambientalment neta dels residus radioactius.

El món de les persones: Participació i responsabilitat de les persones. Educació, consciència pública i formació pràctica. Enfortiment del paper dels grups principals. Les dones. Els nens i els joves. Els pobles indígenes i les seves comunitats. Les ONG. Els pagesos. Les iniciatives de les autoritats locals. Els sindicats. El món dels negocis i de la indústria. La comunitat científica i tècnica.

La **Carta d'Aalborg** (carta de pobles i ciutats europeus cap a la sostenibilitat) fou aprovada pels participants a la Conferència Europea sobre Ciutats i Viles Sostenibles que tingué lloc a Aalborg, Dinamarca, del 24 al 27 de maig de 1994, sota el patrocini conjunt de la Comissió Europea i de la Ciutat d'Aalborg, que va ser organitzada pel Consell Internacional per a Iniciatives Ambientals (ICLEI). La responsabilitat d'elaborar l'esborrany de la Carta va ser presa per l'ICLEI i compartida pel Ministeri de Desenvolupament Urbà i Transport de l'Estat Federal de Renània del Nord-Westfàlia (Alemanya). La Carta Reflecteix les idees i redaccions de molts col·laboradors. De forma breu, el seu contingut es detalla tot seguit.

Part I: Declaració de consens. Les ciutats europees cap a la sostenibilitat.

a) El paper de les ciutats europees.
b) Noció i principis de sostenibilitat.
c) Estratègies locals cap a la sostenibilitat.
d) La sostenibilitat com a procés creatiu local en recerca de l'equilibri.
e) Resolució de problemes mitjançant negociacions obertes.
f) L'economia urbana cap a la sostenibilitat.
g) Justícia social per a la sostenibilitat urbana.
h) Pautes sostenibles d'usos del sòl.
i) Pautes de mobilitat urbana sostenible.
j) Responsabilitat del canvi climàtic global.
k) Prevenció de la intoxicació dels ecosistemes.
l) L'autogestió d'àmbit local com a condició necessària.
m) El protagonisme dels ciutadans i la participació de la comunitat.
n) Instruments i eines per a la gestió urbana orientada cap a la sostenibilitat.

Part II: Campanya de les ciutats europees sostenibles.

a) Facilitar l'assistència mútua entre ciutats europees per a la concepció, el desenvolupament i l'aplicació de polítiques orientades vers la sostenibilitat.
b) Recollir i divulgar la informació sobre experiències satisfactòries d'àmbit local.
c) Fomentar el principi de sostenibilitat entre les altres autoritats locals.
d) Captar nous signataris de la Carta.
e) Organitzar cada any un "premi de la ciutat sostenible".
f) Formular recomanacions apropiades a la Comissió Europea.
g) Contribuir als informes de ciutats sostenibles del grup d'experts sobre medi ambient urbà.
h) Donar suport als responsables de la presa local de decisions per aplicar la legislació i les recomanacions apropiades de la Unió Europea.
i) Publicar un butlletí d'informació de la campanya.

Part III: Implicació en el procés d'Agendes 21 locals: plans d'acció local en favor de la sostenibilitat.

a) Reconeixement dels marcs de planificació i dels mecanismes financers existents, com també altres plans i programes.
b) Localització sistemàtica dels problemes i de les seves causes mitjançant àmplies consultes públiques.
c) Classificació de les tasques per ordre de prioritat per tractar els problemes detectats.
d) Creació d'un model de comunitat sostenible mitjançant un procés participatiu que inclogui tots els sectors de la comunitat.
e) Consideració i avaluació d'opcions estratègiques alternatives.
f) Establiment d'un pla d'acció local a llarg termini cap a la sostenibilitat que inclogui objectius mesurables.
g) Programació de l'aplicació del pla, incloent-hi la preparació d'un calendari i una declaració del repartiment de responsabilitats entre els participants.
h) Establiment de sistemes i procediments per a la monitorització i informació de la implementació.

La **Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat** (Declaració de Manresa) ha estat impulsada per la Diputació de Barcelona com a resultat de l'interès detectat per part de molts municipis petits i mitjans, d'avançar conjuntament cap a models més sostenibles de desenvolupament, i es ratificà en assemblea constitutiva a Manresa el dia 16 de juliol de 1997 amb la participació de 121 municipis.

Amb aquesta xarxa s'ha volgut crear una plataforma municipal en la qual es puguin sumar recursos i esforços dels municipis per aconseguir objectius comuns de sostenibilitat i on els ajuntaments trobin un marc adequat de debat i d'intercanvi d'experiències.

Objectius:

1. Impulsar el desenvolupament de les Agendes 21 Locals en els municipis adherits.

2. Constituir un instrument de cooperació i intercanvi d'experiències en el camp del desenvolupament sostenible.

3. Promocionar la participació de tots els sectors i agents socials dels municipis en el procés de desenvolupament de les Agendes 21 Locals i en la realització de projectes que se'n derivin.

4. Potenciar accions conjuntes amb la "European Sustainable Cities & Towns Campaign" i el contacte amb altres xarxes que treballin en el camp de la sostenibilitat.

5. Definir metodologies per la implantació de les Agendes 21 Locals.

6. Compartir recursos i experiències en el desenvolupament de plans d'actuació que ajudin a solucionar problemàtiques ambientals.
7. Incentivar una política ambiental més o menys comuna i coherent, en els municipis adherits, amb una visió de desenvolupament sostenible.

8. Augmentar el pes específic de les ciutats i pobles mitjans i petits en l'àmbit europeu pel que fa al desenvolupament sostenible.

El procés de preparació d'una Agenda 21 local, tal i com s'estableix a la Carta d'Aalborg, ha d'incloure les següents etapes:

1. Reconeixement dels marcs de planificació i dels mecanismes financers existents, com també altres plans i programes.

2. Localització sistemàtica dels problemes i de les seves causes mitjançant àmplies consultes públiques.

3. Classificació de les tasques per ordre de prioritat per a tractar els problemes detectats.

4. Creació d'un model de comunitat sostenible mitjançant un procés participatiu que inclogui tots els sectors de la comunitat.

5. Consideració i avaluació d'opcions estratègiques alternatives.

6. Establiment d'un pla d'acció local a llarg termini cap a la sostenibilitat que inclogui objectius mesurables.

7. Programació de l'aplicació del pla, incloent-hi la preparació d'un calendari i una declaració del repartiment de responsabilitats entre els participants.

8. Repartiment de sistemes i procediments per a la monitorització i informació de la implementació.

9. El present estudi s'emmarca dins d'aquest procés i pretén ser l'eina d'inici per desenvolupar l'Agenda 21 local del municipi.